

การจัดการความรู้
(Knowledge – Management)
วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรบางม่วง
ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม

คำนำ

วิสาหกิจชุมชน หมายความว่า การประกอบกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลในชุมชน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการเพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชน โดยการรวมกลุ่มของคนในชุมชน ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป เพื่อประกอบกิจการ เช่น การแปรรูปผลผลิตเกษตรหัตถกรรมต่าง ๆ การผลิตพืช ประมง ปศุสัตว์ ฯลฯ เป็นการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ เป็นการสร้างรายได้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สำนักงานเกษตรอำเภอสามพราน ได้ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มอาชีพต่างๆ ที่ดำเนินกิจการ มาขึ้นทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนตั้งแต่ปี 2548 ปัจจุบันมีกลุ่มมาจดทะเบียนทั้งหมด 12 กลุ่ม จากเดิม 14 กลุ่ม ขกเลิกไปจำนวน 2 กลุ่ม เนื่องจากไม่มาต่อทะเบียนติดต่อกันเป็นเวลา 2 ปี แบ่งเป็นกลุ่มระดับดีปานกลาง และปรับปรุงตามการประเมินศักยภาพของกลุ่ม ซึ่งจะนำกลุ่มระดับดี และได้รับงบประมาณ ปี 2551 มาเป็นตัวอย่างได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางม่วง หมู่ที่ 8 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้รับงบประมาณ โครงการแปรรูปผลผลิตเกษตร (กลุ่มระดับพัฒนาธุรกิจ แปรรูปผลิตภัณฑ์)

สำนักงานเกษตรอำเภอสามพราน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
1. การจัดการความรู้วิสาหกิจชุมชน	1
2. การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน	1
3. ผลการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	1
4. ประวัติกลุ่มการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน	2
5. ด้านสิ่งแวดล้อม	2

การจัดการความรู้วิสาหกิจชุมชน

อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วิสาหกิจชุมชน คือ การประกอบกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ฯลฯ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลในชุมชน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมกันประกอบกิจการเพื่อสร้างรายได้ตอบสนองการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชน โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ และเงินทุน โดยการรวมกลุ่มตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป เพื่อประกอบกิจการในชุมชน

การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนอำเภอสามพราน

อำเภอสามพราน รับผิดชอบวิสาหกิจชุมชนตั้งแต่ ปี 2548 โดยการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มสตรี รวมถึงกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่ประกอบกิจการร่วมกัน ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่รวมกิจการส่วนตัว ปัจจุบันได้มีวิสาหกิจชุมชนมาจดทะเบียนทั้งหมด จำนวน 12 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นประเภทกิจการต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มผลิตสินค้าอื่น ๆ	จำนวน	3	กลุ่ม
2. กลุ่มสิ่งประดิษฐ์จากโลหะ	จำนวน	1	กลุ่ม
3. กลุ่มแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร	จำนวน	3	กลุ่ม
4. กลุ่มเครื่องดัด	จำนวน	2	กลุ่ม
5. กลุ่มผลิตพืช	จำนวน	1	กลุ่ม
6. กลุ่มท่องเที่ยว	จำนวน	1	กลุ่ม
7. กลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร	จำนวน	1	กลุ่ม

ผลการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

1. ระดับดี	จำนวน	6	กลุ่ม
2. ระดับปานกลาง	จำนวน	4	กลุ่ม
3. ระดับปรับปรุง	จำนวน	2	กลุ่ม

ประวัติกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางม่วง

ทะเบียนเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2549 จำนวนสมาชิก 10 คน ตั้งอยู่เลขที่ 52/1 หมู่ที่ 8 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ประธานกลุ่ม คือนางวาสนา พึ่งเพาะปลูก กลุ่มดำเนินกิจการแปรรูปน้ำฝรั่งพร้อมดื่ม เนื่องจากสมาชิกกลุ่มประกอบอาชีพปลูกฝรั่ง ซึ่งบางช่วงราคาฝรั่งตกต่ำจำหน่ายไม่ได้ราคา จึงมีแนวความคิดรวมตัวกันเพื่อแปรรูปน้ำฝรั่ง โดยจัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2541 มีการถือหุ้น ๆ ละ 100 บาท ใช้วัตถุดิบคือฝรั่งจากสมาชิกมาจำหน่ายให้กลุ่ม โดยเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอสามพรานเป็นผู้สาริต และสมาชิกปฏิบัติตามจนสามารถผลิตจำหน่ายอำเภอสามพราน ภายในหมู่บ้าน และกรุงเทพ

ปี 2551 ได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตร โครงการแปรรูปผลผลิตเกษตรในระดับพัฒนาธุรกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จำนวน 100,000 บาท เพื่อต่อยอดกิจกรรมของกลุ่ม และดำเนินการ ซึ่งกลุ่มได้ดำเนินการปรับปรุงโรงเรือนผลิตให้ได้มาตรฐานตามระบบ GMP เพื่อขอ อย. ต่อไป

ด้านการผลิตทางกลุ่มผลิตน้ำฝรั่งตลอดปี รสชาติอร่อยผลิตจากน้ำฝรั่งล้วน ๆ สดสะอาด และได้มาตรฐาน ปัจจุบันทางกลุ่มได้แปรรูปกล้วยหอมทอดกรอบจำหน่ายอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้รับการตอบรับจากลูกค้าเป็นอย่างมาก

ด้านสิ่งแวดล้อม

สมาชิกกลุ่มทำสวนฝรั่ง และปลูกพืชผักจำหน่าย โดยใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพซึ่งผลิตขึ้นเอง จะใช้สารเคมีน้อยมากเนื่องจากมีราคาแพง และสมาชิกได้นำผลผลิตที่ได้ไปจำหน่ายที่มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ทุกวันศุกร์ของสัปดาห์ นอกจากนี้ยังเผาพื้นไว้ใช้เองในครัวเรือน โดยใช้ถึงน้ำมัน 200 ลิตร ประดิษฐ์เป็นเตาเผาถ่าน และผลพลอยได้คือน้ำส้มควันไม้ ซึ่งไว้ใช้เป็นสารไล่แมลงอีกต่างหาก ซึ่งช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้าน และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอีกทางหนึ่ง